

ČESKÝ
HYDROMETEOROLOGICKÝ
ÚSTAV

Europäische Union. Europäischer
Fonds für regionale Entwicklung.
Evropská unie. Evropský fond pro
regionální rozvoj.

Ahoj sousede. Hallo Nachbar.
Interreg V A / 2014 – 2020

ODCOM

Sachsen – Tschechien | Sasko – Česko

PROJEKT „ODCOM - OBJEKTIVIZACE STÍŽNOSTÍ NA ZÁPACH V ERZGEBIRGKREIS A V ÚSTECKÉM KRAJI“

Helena Plachá, Miroslav Bitter, Eva Rychlíková

www.chmi.cz

Konference Ovzduší ve státní správě, 8. - 10. 11. 2016

Na Šabatce 2050/17, 143 06 Praha 412-Komořany

tel.: +420 244 031 111, e-mail: chmi@chmi.cz

Stížnosti na zápach - historie

Stížnosti na zápach mají kořeny v dobách, kdy „Severočeská hnědouhelná pánev“ byla oblastí, která by se dala charakterizovat jako těžařsko-průmyslová oblast zatížená velkým množstvím emisí z tepelných elektráren a dalších podniků. Za vše mluvila i existence „pohřebního“.

V současné době jsou emise i imise u některých škodlivin o řád nižší, v několika vlnách proběhla ekologizace průmyslových podniků, některé problémy však nadále přetrvávají.

Stížnosti na zápach - historie

- Česko-německá pracovní skupina pro ochranu ovzduší (MŽP ČR, Saska a Bavorska)
- PROVOZNÍ ŘÁD SYSTÉMU VÝMĚNY INFORMACÍ o relevantních stavech kvality ovzduší MEZI ČESKOU REPUBLIKOU A SPOLKOVOU REPUBLIKOU NĚMECKO
- Řada jednání na bilaterální úrovni na všech úrovních
- ČHMÚ - Dotazníková šetření
- ČHMÚ - Měření benzenu pasivními trubičkami v okolí Unipetrolu Litvínov a na Krušných Horách a odběry ovzduší v době zápachové epizody do kanystrů
- Vyhledávání zdrojů zápachu česko-německou skupinou pracovníků ministerstva ČR a SRN a dalších organizací
- LfULG – vývoj metody pro stanovené merkaptanů v ovzduší
- Další aktivity (Palivový kombinát, EC Most, ...)
- Česko-německá pracovní skupina pro ochranu ovzduší (MŽP ČR, Saska a Bavorska) – 32. zasedání (plánováno na prosinec 2016)

Stížnosti na zápach - současnost

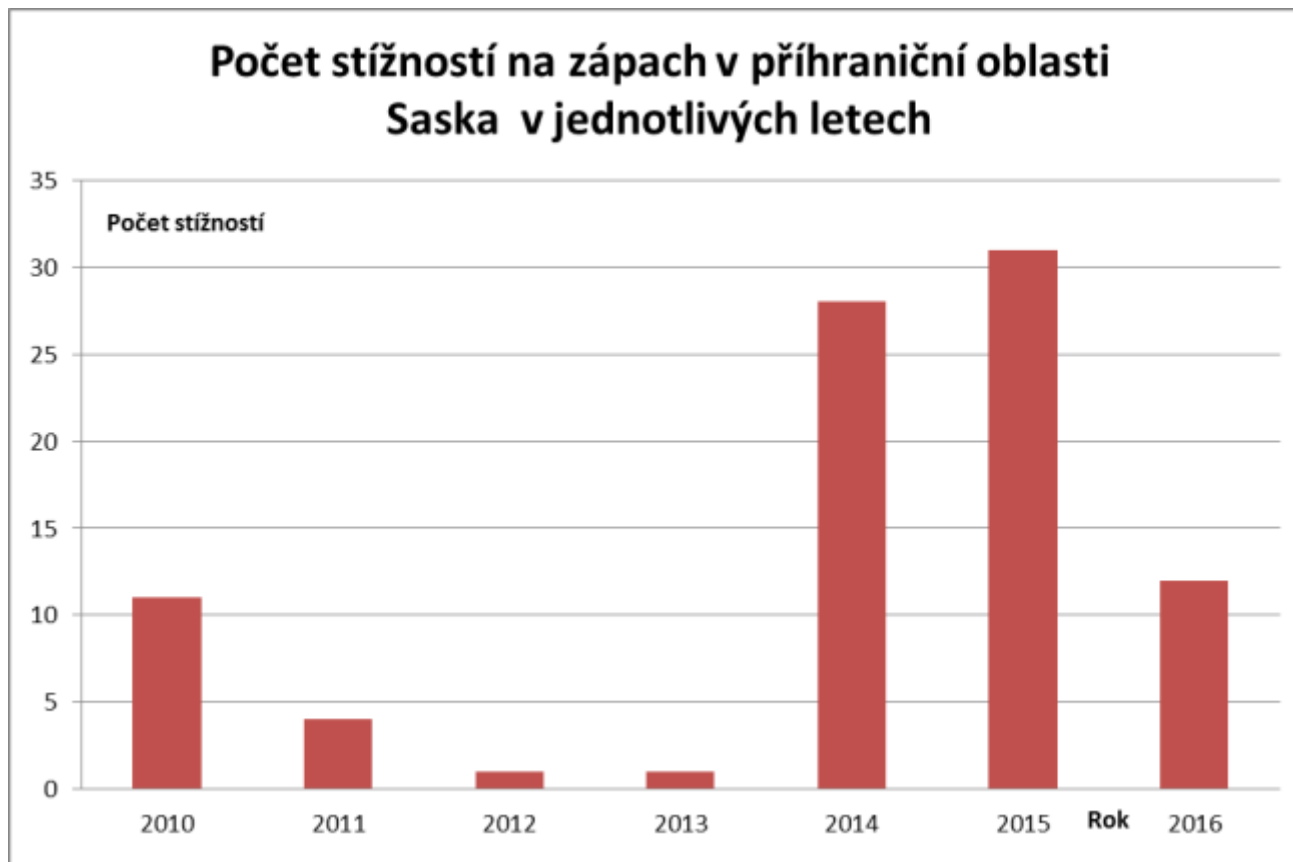
Česko-německá pracovní skupina pro ochranu ovzduší
(MŽP ČR, Saska a Bavorska)

Projekt „ODCOM – Objektivizace stížností na zápach
v Erzgebirgskreis a v Ústeckém kraji“

Počet stížností na zápach od roku 2010

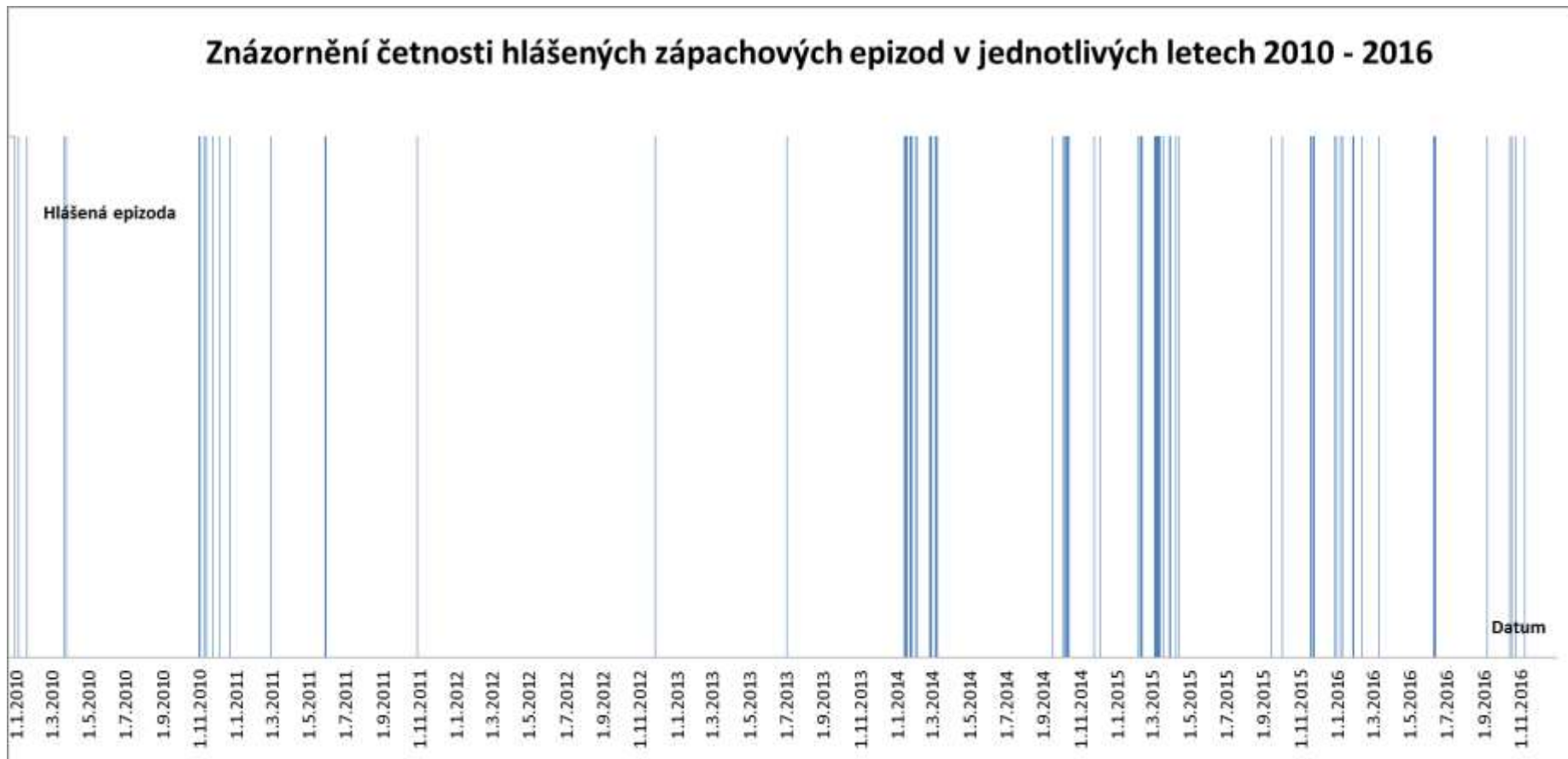
(ke dni 9. 11. 2016)

Rozložení stížností na zápach od roku 2010

(ke dni 9. 11. 2016)

Znázornění četnosti hlášených zápachových epizod v jednotlivých letech 2010 - 2016

Projekt přeshraniční spolupráce Cíl 2 se Saskem

Ahoj sousede. Hallo Nachbar.
Interreg V A / 2014 – 2020

Europäische Union. Europäischer
Fonds für regionale Entwicklung.
Evropská unie. Evropský fond pro
regionální rozvoj.

- Projekt v rámci příhraniční spolupráce Cíl 2 SN-CZ 2014-2020 Hallo Nachbar. Ahoj sousede.
- Saská rozvojová banka umožňuje realizaci a financování přeshraničních projektů v česko-saském příhraničí.
- Je řízen Saským státním ministerstvem životního prostředí a zemědělství.

Projekt „OdCom“ – Základní data

Ahoj sousede. Hallo Nachbar.
Interreg V A / 2014 – 2020

Europäische Union. Europäischer
Fonds für regionale Entwicklung.
Evropská unie. Evropský fond pro
regionální rozvoj.

Doba konání:

1. 4. 2016 – 31. 3. 2018

Doba udržitelnosti projektu: 5 let od předání Závěrečné zprávy o projektu

Projekt „OdCom“ – Cíl projektu

- Objektivní vyhodnocení zápachových epizod, měření početních koncentrací ultrajemných částic a zjišťování podílu těkavých látek v jednotlivých velikostních třídách.
- Analyzování toxikologického rizika zapáchajících látek.
- Zjišťování možných zdrojů zapáchajících látek.
- Studování a vzájemné porovnání objektivního zdravotního nebezpečí a subjektivně pocíťované zdravotní následky zápachových epizod.
- Osvěta obyvatelstva tak, aby byl snížen konfliktní potenciál a došlo k patřičné informovanosti cílových skupin.

Projekt „OdCom“ – partneři projektu

- Technische Universität Dresden – hlavní partner projektu (TU)
Technická univerzita Drážďany
- Sächsisches Landesamt für Umwelt, Landwirtschaft und Geologie (LfULG) Saský zemský úřad pro životní prostředí, zemědělství a geologii
- TROPOS – Leibniz-Institut für Troposphärenforschung (TROPOS) Leibnizův ústav pro výzkum troposféry
- Sächsisches Staatsministerium für Soziales und Verbraucherschutz (SMS) Saské státní ministerstvo sociálních věcí a ochrany spotřebitelů
- Český hydrometeorologický ústav (ČHMÚ)
- Ústecký kraj (ÚK)
- Zdravotní ústav se sídlem v Ústí nad Labem (ZÚ ÚL)

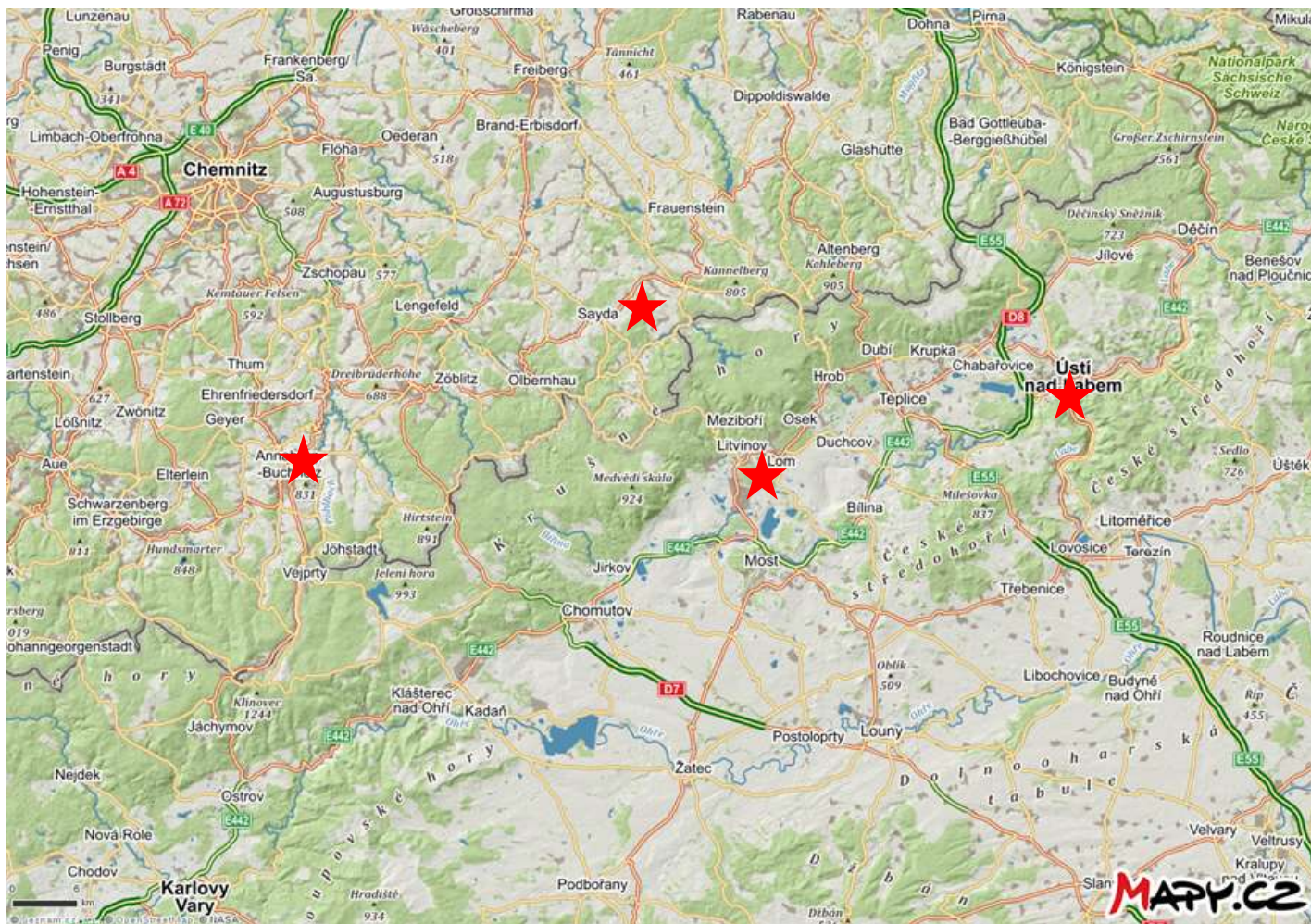

Projekt „OdCom“ – Současný stav projektu

- Proběhlo několik schůzek zaměřených na vlastní realizaci projektu.
- 20. 6. 2016 - 1. Setkání partnerů projektu OdCom za přítomnosti projektového manažera TU.
- Ukončeno výběrové řízení ÚK na přístroje SMPS a PM₁ pro ČHMÚ.
- Proveden servis a kalibrace SMPS ze stanice Ústí nad Labem - město, instalace termodesorberu.
- Instalace nové stanice pro měření UJČ (analyzátory SMPS, PM₁ – zápůjčka ÚK) v Lomu.

Projekt „OdCom“ – vybrané stanice

Projekt „OdCom“ – Přístrojové vybavení stabilních stanic ČHMÚ

- SMPS - početní koncentrace UJČ v rozmezí 10-800 nm v sedmi velikostních třídách (10 - 20 nm, 20 - 30 nm, 30 - 50 nm, 50 - 70 nm, 70 - 100 nm, 100 - 200 nm a 200 - 800 nm), vybaven termodenuderem a používán ve střídavém režimu měření, kdy bude prováděno 5-ti minutové měření s termodenuderem a bez něj
- PM_{10} – saze
- SO_2 , NO- NO_2 - NO_x , PM_{10} , $PM_{2,5}$, CO, O_3
- Meteorologické parametry

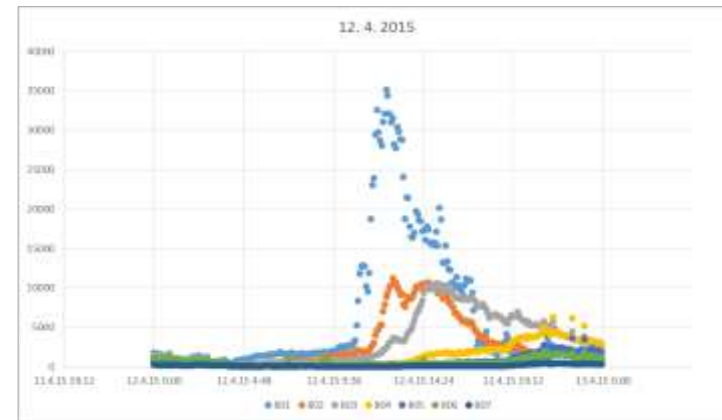
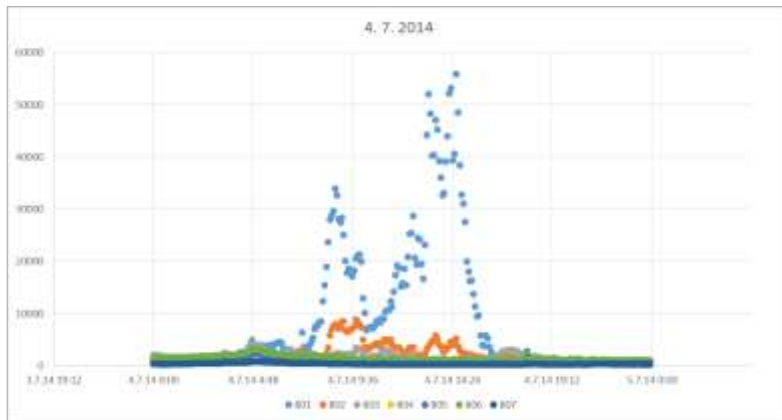
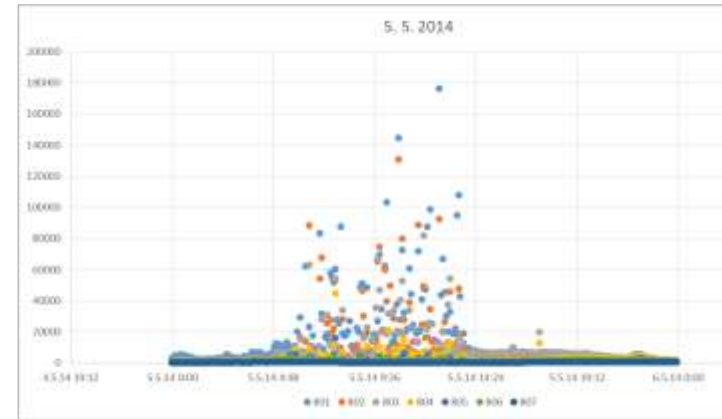
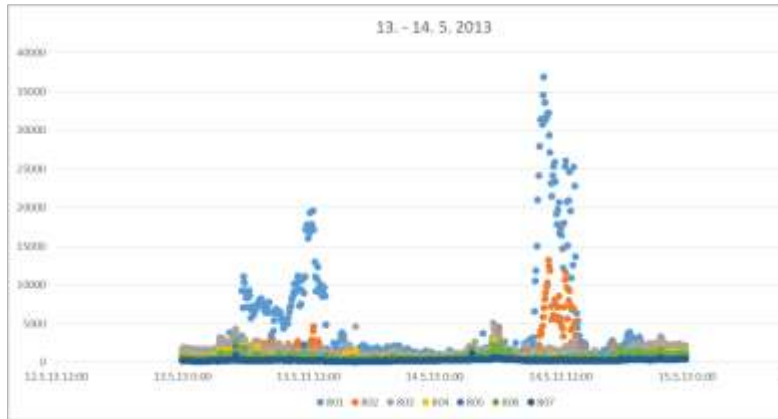
Stanice Lom

SMPS pro měření počtu ultrajemných částic

Projekt „OdCom“ – Proč měření UJČ v Lomu

Projekt „OdCom“ – další činnosti v Lomu a na německé straně

- Odběry pro mikrobiální stanovení obsahu streptokoků a stafylokoků v ovzduší – LfULG.
- „Zápachový radar“ pro identifikaci zápachu s odběrem na trubičky podle směru větru (včetně 14-ti denního odběru při pojezd'kách autem podél hranice ČR - Sasko – LfULG.
- Odběr ovzduší do speciálního kanystru – stanovení zápachových látek v laboratořích ZÚ ÚL.

Projekt „OdCom“ – další činnosti – zdravotní rizika

- Vyškolení „probandi“ – třídní školení probandů z obou zemí v Sasku, dotazníkové šetření – ZÚ ÚL a LfULG.
- Vypracování zdravotních rizik na základě rozborů z kanystrů – ZÚ ÚL.
- Vypracování zprávy o nemocnosti v obou zemích (respirační nemoci, kardiologické nemoci) – návaznost na data z projektu „Ultraschwarz“) – ZÚ ÚL a TU.

Děkujeme za vaši pozornost

<https://cs.wikipedia.org/wiki/Třebíč>

www.chmuul.org

www.zuul.cz

